

**DECCAN COLLEGE POST-GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY
Pune- 411 006**

M.A. Semester-end Examination – Sanskrit & Lexicography

SL 101: Grammar and Basics of Modern Lexicography

Time: 11:00 AM to 1:30 PM

Maximum marks 60

Note: ALL sections are compulsory

Date 9.10.2020

SECTION A

Answer any TWO essay type questions from the following:

Marks 30

1. समर्थः पदविधिः । सूत्रं स्पष्टीकुरुत ।
2. Explain the key elements of dictionary with examples.
कोशातील मुख्यघटक उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
3. Classify reference works on the basis of concepts, terms and lexis.
संकल्पना, संज्ञा व शब्द यावर आधारित संदर्भसाहित्याचे वर्गीकरण करा.

SECTION B

Answer any SIX short notes from the following:

Marks 30

1. Practical and theoretical dictionary
प्रत्यक्ष व सैद्धान्तिककोश
2. Purpose of dictionary
कोशावापराची कारणे
3. An Encyclopaedic Dictionary of Sanskrit on Historical Principles
ऐतिहासिक तत्त्वांवर आधारित विश्वकोशात्मक संस्कृतकोश
4. निर्मक्षिकम् । अतिनिद्रम् । (विग्रहं कृत्वा ससूत्रं प्रक्रियां लिखत।)
5. अनुगङ्गम् । द्विमुनि । (विग्रहं कृत्वा ससूत्रं प्रक्रियां लिखत।)

6. प्रत्यक्षम् । यावच्छलोकम् । (विग्रहं कृत्वा ससूत्रं प्रक्रियां लिखत।)
7. बहिर्वनात् । आबालम् । (विग्रहं कृत्वा ससूत्रं प्रक्रियां लिखत।)
8. अनुविष्णु । उपशरदम् । (विग्रहं कृत्वा ससूत्रं प्रक्रियां लिखत।)

**DECCAN COLLEGE POST-GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY
Pune- 411 006**

M.A. Semester-end Examination – Sanskrit & Lexicography

SL102: Suśrutsamhitā Bṛhatsamhitā

Time: 11:00 AM to 1:30 PM
Note: ALL sections are compulsory

Maximum marks 60
Date 12.10.2020

SECTION A

Answer any TWO essay type questions from the following:

Marks 30

1. काण्डरोपणविधिः बीजवपनविधिश्च सविस्तरं स्पष्टीकुरुत ।
2. शल्यतन्त्रस्य महत्त्वम् ।
3. वृक्षाणां रोगाः उपचाराश्च ।

SECTION B

Answer any SIX short notes from the following:

Marks 30

1. उपनयनविधिः
2. वृक्षाणां फलपुष्पसमृद्धये किं कर्तव्यम् ।
3. आयुर्वेदबृहत्त्रयी।
4. वृक्षसंरोपणे नक्षत्रस्य महत्त्वम् ।
5. दिशः
6. आयुर्वेदपरम्परा ।
7. जलोपलब्धिलक्षणानि ।
8. व्याधिः इत्युक्ते किम् ?

**DECCAN COLLEGE POST-GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY
Pune- 411 006**

M.A. Semester-end Examination – Sanskrit & Lexicography

SL 103: Arthasangraha and Sankhyakarika

Time: 11:00 AM to 1:30 PM

Note: ALL sections are compulsory

Maximum marks 60

Date 14.10.2020

SECTION A

Answer any TWO essay type questions from the following:

Marks 30

1. भावनां निरूपयत ।
2. प्रयोगविधिम् उपपाद्य श्रुतिं लिङ्गं वाक्यं च वर्णयत ।
3. भेदानां परिमाणात् समन्वयाच्छक्तिः प्रवृत्तेश्च । कारणकार्यविभागादविभागाद् वैश्वरूप्यस्य । कारणमस्त्यव्यक्तं प्रवर्तते त्रिगुणतः समुदयाच्च । परिमाणतः सलिलवत् प्रतिप्रतिगुणाश्रयविशेषाद् इति कारिकाद्वयं निरूपयत ।

SECTION B

Answer any SIX short notes from the following:

Marks 30

1. अधिकारविधिम् उपपादयत ।
2. आरादुपकारकम् अङ्गं वर्णयत ।
3. परिसङ्ख्यां निरूपयत ।
4. प्रयोगविध्यन्तर्गतं मुख्यक्रमं प्रवृत्तिक्रमं च उपपादयत ।
5. साङ्ख्यैः स्वीकृतानां प्रमाणानां लक्षणानि लिखत ।
6. अतिदूरात् सामीप्यादिन्द्रियघातान्मनोऽनवस्थानात् । सौक्ष्म्यात् व्यवधानादभिभवात् समानाभिहाराच्च इति कारिकां वर्णयत ।
7. सङ्घातपरार्थत्वात् त्रिगुणादिविपर्ययादधिष्ठानात् । पुरुषऽस्ति भोक्तृभावात् कैवल्यार्थं प्रवृत्तेश्च इति कारिकां निरूपयत ।
8. अहङ्कारस्य लक्षणमुपपाद्य एकादशेन्द्रियाणां पञ्चतन्मात्राणां च उत्पत्तिं निरूपयत ।

**DECCAN COLLEGE POST-GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY
Pune- 411 006**

M.A. Semester-end Examination – Sanskrit & Lexicography

SL 104: Veda I: Āpastambaśrautasūtra and Gobhilagr̥hyasūtra

Time: 11:00 AM to 1:30 PM

Note: ALL sections are compulsory

Maximum marks 60

Date 16.10.2020

SECTION A

Answer any TWO essay type questions from the following:

Marks 30

1. पिण्डपितृयज्ञः कथं क्रियते ।
2. गोभिलगृह्यसूत्रानुसारं उत्तरविवाहसहितविवाहसंस्कारस्य वर्णनं कुरुत।
3. गोभिलगृह्यसूत्रानुसारं उपनयनसंस्कारस्य वर्णनं कुरुत।

SECTION B

Answer any SIX short notes from the following:

Marks 30

1. परिधिकरणम्
2. वेदकरणम्
3. उपवेषकरणम्
4. शुल्बकरणम् अथवा इध्मसंनहनम्
5. चतुर्थीकर्म गर्भाधानं च
6. पुंसवनम्
7. सीमन्तोन्नयनम्
8. जातकर्मसंस्कारविधानम्